Kehittämishankkeista apua vanhustenhoitoon

23.4.2019

Vanhustyön tila Suomessa puhuttaa. Alkuvuosi 2019 nosti julkiseen keskusteluun sen, minkä me vanhustyön toimijat olemme jo kauan aikaa tienneet. Suomalaisessa vanhustenhoidossa on haasteita, joihin pitää tarttua. Tilanne ei siis ole uusi, mutta viimeistään nyt on aika tehdä asialle jotakin. Vanhustyön kentällä, kuten harvoin missään, haasteet eivät ole yksiselitteisiä. Vanhustyön niukat resurssit ovat tosiasia ja ammattilaiset tekevät työtään usein jaksamisen äärirajoilla. Resursseja on siis saatava lisää. Korjattavaa on kuitenkin myös asenteissa, työn arvostuksessa ja johtamisessa.

Vanhustyössä havaitut haasteet ja laiminlyönnit onkin syytä nostaa esiin ja käydä niistä keskustelua. Negatiivissävytteisen keskustelun vallitessa on kuitenkin muistettava, että suurin osa vanhustyön ammattilaisista hoitaa työnsä hyvin ja haluaa tehdä parhaansa. Siksi kaikkien vanhustyöntekijöiden arvostelu ja negatiivisen leiman lyöminen koko vanhustyön kenttään ei ole oikeudenmukaista. Korjattavaa on, mutta Suomestakin löytyy myös paljon esimerkkejä laadukkaasta, hyvin toteutetusta ja ikäihmisiä arvostavasta palvelusta ja hoidosta.

Yksi keino tarttua ajankohtaisiin vanhustyön haasteisiin ovat käytännön muutoksiin tähtäävät kehittämishankkeet. Esimerkki vanhustyön käytäntöjen kehittämiseen tähtäävästä hankkeesta on tammikuussa 2019 alkanut Tampereen yliopiston koordinoima Euroopan sosiaalirahaston rahoittama valtakunnallinen SoteDialogit –hanke, joka pyrkii tukemaan julkisia sosiaali- ja terveysalan organisaatioita työn johtamisen ja käytännön työtapojen kehittämisessä. Osana tätä valtakunnallista hanketta, Seinäjoen ammattikorkeakoulu toteuttaa Etelä-Pohjanmaalla osahankkeen, joka kohdistuu eteläpohjalaisten vanhuspalveluorganisaatioiden kehittämiseen. Valtakunnallisen hankkeen yleisten tavoitteiden mukaisesti, Etelä-Pohjanmaan osahanke pyrkii turvaamaan vanhustyössä tarvittavaa osaamista, korkeaa työn laatua, asiakaslähtöisyyttä ja asiakasturvallisuutta. Samanaikaisesti tuetaan vanhustyötä tekevien ammattilaisten työhyvinvointia, työkykyä ja työssä jaksamista. Hankkeen aikana nostetaan esiin hyviä ja toimivia vanhustyönkäytäntöjä ja kannustetaan hyvien toimintatapojen jakamiseen organisaatioiden sisällä ja myös eri organisaatioiden kesken.

Etelä-Pohjanmaan alueella hankkeeseen osallistuu kolme isoa vanhuspalveluja tuottavaa organisaatiota, jotka lähtevät kehittämään entistä toimivampia vanhusten palveluja. Seinäjoen ammattikorkeakoulun vanhustyön, työhyvinvoinnin ja terveydenedistämisen ammattilaiset toimivat organisaatioiden kehittämistyön tukena. Organisaatiot pyrkivät tunnistamaan omia kehittämiskohteitaan ja löytämään toimivia käytänteitä vanhustyön kehittämiseen ja uudistamiseen. Kehittäminen tapahtuu aina organisaation tarpeista käsin.

Etelä-Pohjanmaalla SoteDialogit –osahankkeen tarkoituksena on tukea ja kannustaa alueen vanhuspalvelujen tuottajia kehittämään työtään ja tarjoamaan entistä laadukkaampia palveluja alueen ikäihmisille. Hankkeen aikana kiinnitetään erityistä huomiota siihen, että vanhuspalvelujen työntekijät pääsevät osallistumaan aktiivisesti oman työnsä kehittämiseen. Työntekijöiden työhyvinvointia tuetaan

nostamalla esiin työhön, työn tekemiseen ja toimintakulttuureihin liittyvien haasteita ja hankkeen aikana pyritään yhdessä keskustellen löytämään ratkaisuja, joiden avulla työntekijöiden työhyvinvointi ja työtyytyväisyys lisääntyvät. Vanhustyössä työntekijöiden stressi ja huono olo heijastuvat väistämättä asiakkaaseen ja heikentävät asiakkaan saamaa palvelua. Tämän vuoksi työntekijöiden työhyvinvoinnin ja jaksamisen tukeminen nousevat hankkeen kehittämistyössä keskiöön. Kehittämishankkeiden vaikutukset näkyvät kohdeorganisaatioissa usein hyvinkin nopeasti ja hankkeen aikana opitut uudenlaiset toimintatavat toivottavasti vähitellen juurtuvat pysyviksi toimintatavoiksi.

Jenni Kulmala